

21/11

Kvastbindning vid brasan. I två dagar har Anna From från Jäderfors lärt ut konsten att binda björkriskvastar på hembygdsgården i Järbo.

Foto: INGRID HILLSTRÖM

Full verksamhet på hembygdsgården i Järbo

Här binds björkriskvastar

JÄRBO

Brasan sprakar i öppna spisen och kaffet puttrar i kopparkannen. Det doftar björkris och på det gamla träbordet ligger en hög färdiga björkriskvastar. Det är kvastbindning på hembygdsgården i Järbo.

Under två dagar har Anna From från Jäderfors lärt ut den gamla konsten att binda björkriskvastar och många intresserade har i skenet från brasan i hembygdsgården tält björkris och vridit vidjor.

Anna From växte upp på en

bondgård i Hälsingland och minns hur man varje höst gjorde björkriskvastar att sopa snö med på vintern. Man använde också kvastarna att sopa gården med efter vårkrattningen.

– När björkarna lövat av tar man riset, förklarar Anna, och riset ska vara lurvigt och mjukt, då blir det bäst.

Till en kvast behövs 20-25 björkris som man sedan täljer skافتet på. Det knepigaste i kvasttillverkningen är att vrida vidjan som man binder ihop kvasten med. Där behövs det rätta handlaget för att inte vidjan ska gå av.

– För att dra åt vidjan måste man också vara lite stark i händerna, säger Anna, som även tar hjälp av fötterna för att dra

åt vidjan ordentligt runt kvastskافتet. En krok gör hon också att hänga upp kvasten i.

Den 8 december kan Järbokvastarna beskådas på Gävle museum i samband med julmarknaden. Enligt tradition lämnar medlemsföreningarna i Gästrike-Hälsinge hembygdsförbund där varje år sitt bidrag. Förra året bidrog Järbo hembygdsförening med kol från den egna kolmilan, i år blir det alltså kvastar.

Den 25 november har järborna möjlighet att lära ett annat gammalt hantverk på hembygdsgården. Då visar Anna-Greta Strålman hur man gör viskor och borstar av björnmossa.

INGRID HILLSTRÖM

Starka nypor. Det gäller att ha starka händer för att dra åt vidjan, säger Anna From.